

Albina

Revistă Enciclopedică Populară Apare în fie-care Duminică

No. 37.

Abon. în țară pe an Lei 5 $\frac{1}{2}$ Abon. în străin. pe an Lei 8
» » » 6 luni » 3 $\frac{1}{2}$ Un număr 15 bani

Pentru anunțuri 1 leu linia. Măa publicitate 5 bani cuvântul.
Manuscrisurile nepublicate se ard.

Comitetul de redacție:

Ion Kalinderu

P. Garboviceanu
C. Rădulescu-Motru
G. Coșbuc
J. Otescu
P. Dulfu

G. Adamescu
V. S. Moga
N. Nicolaescu
Const. C. Pop.-Tașcă
Gr. Teodossiu.

S U M A R :

Mărta Prințesei Iosefina de Hohenzollern.—*Ion Kalinderu*, Capra.—*Dr. Șabner-Tuduri*, Slănicul.—*Hristea N. Tapu*, Restignirea și învierea Mintuitorului.—Societăți cooperative la sate.—*I. A. Candiani*, Despre nutrițiunea și creșterea plantelor.—*Toma Dicescu*, Taliamanul.—Măsurile contra alcoolismului.—Din poveștile lui Moș-Negu: Vulpea.—Povăță pentru bărbierit.—*Heliada Rădulescu*, Corbul și Vulpea.—*G. Ch.*, O forță frumoasă serbare școlară.—*G. T.*, Cronica săptămânii.—Mulțumiri.—Bibliografie.—Poșta Administrației.—Poșta Redacției.

Ilustrații: Prințepa Anton de Hohenzollern.—Prințepa Iosefina de Hohenzollern.—Vederea Slănicului din Moldova.—Nutrirea plantelor prin rădăcină.—Vulpe.—Corbul și Vulpea.—Pagina glumă: Om econom.

AVIS IMPORTANT

*La 30 Septembrie 1900, se încheie al III-lea an al existenței revistei noastre. Constatăm cu părere de rău, că un mare număr dintre abonați, nici pînă acum n'au îngrijit a-și plăti micul cost al abonamentului, ba unii chiar dătoresc abonamentul pe câte doi ani. Contra obiceiului altor reviste, noi n'am trimis de cât acelor ce au cerut revista, fie semnând o listă de abonament, fie prin cereri personale. Am făcut nenumărate avise de plată celor întârziați, cheltuind bani și timp. Aceste cheltuieli pentru prețul de **5 lei**, cât costă abonamentul anual, sînt împovăratore pentru noi.*

Rugăm dar cu insistență pe onor. noștri abonați să binevoiască a-și achita cât mai neîntârziat sumele ce dătoresc, nefiind de cât o chestie de cinste din partea d-lor.

Pentru anul al IV-lea, care începe la 1 Octombrie 1900, facem cunoscut că nu se va mai trimite revista de cât acelor domni abonați, ce vor înainta costul abonamentului, cel mult pînă la 25 Septembrie 1900, sau ne vor încunoscii că doresc a continua abonamentul. Orîce cerere de abonament, însoțită de cost, va fi de îndată satisfăcută, orîce în ce timp va fi făcută. Abonamentele încep: la 1 Octombrie, 1 Ianuarie, 1 Aprilie și 1 Iulie a fie-cărui an.

NOUA REVISTĂ ROMÂNĂ

PENTRU

POLITICĂ, LITERATURĂ, ȘTIINȚĂ ȘI ARTĂ

— Apare la 1 și 15 a fie-cărei luni —

Cu colaborațiunea celor mai distinși scriitori, sub direcțiunea d-lui
C. RADULESCU-MOTRU.

Fie-care No. al Revistei coprinde articole politice și economice asupra chestiunilor de actualitate; studii literare și științifice; poezii, novele, lectură recreativă, etc., etc.

«Noua Revistă Română» ține în curent pe cititorii cu întrîga mișcare culturală română.

— ABONAMENTUL PE UN AN 24 LEI — UN EXEMPLAR 1 LEU —

De vinzare la principalele librării din totă țara

Un No. de probă se trimite gratuit după cerere

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : BUCURESCI, PASAGIUL ROMÂN, 20.

Morțea Principesei Iosefina de Hohenzollern.

Marți dimineața, 6 Iunie, la ora 10 și jumătate și-a dat sufletul în mâinile Celui A-Tot-Puternic Principesa de Hohenzollern, mama M. S. Regelui nostru.

Principesa Iosefina e născută în 1813 în Karlsruhe. Fiică mai mare a Ducesei Stefania de Baden, născută Beauharnais, Principesa era una din cele mai culte femei în marile familii domnitoare din Occident.

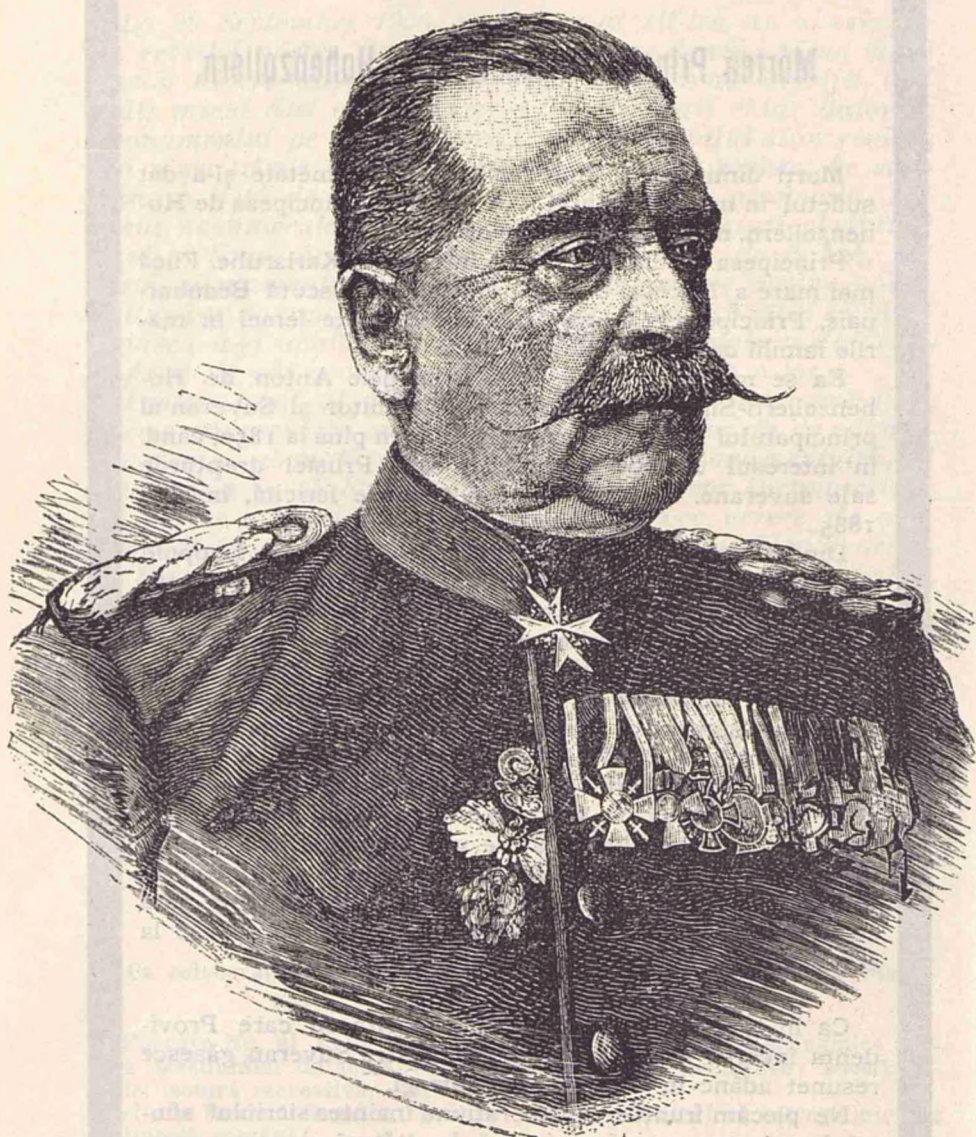
Ea se mărită în 1833 după Principele Anton de Hohenzollern-Sigmaringen, principe domnitor și Suveran al principatului Hohenzollern-Sigmaringen până la 1850, când, în interesul unității Germaniei, cedă Prusiei drepturile sale suverane. El muri, după o căsnicie fericită, în anul 1885.

Din această căsătorie s'au născut: Principele Leopold de Hohenzollern, căsătorit cu Infanta Antoneta a Portugaliei, tatăl Principelui României; Principesa Stefania, căsătorită în 1858 la Berlin cu Regele Pedro V al Portugaliei și încetată din viață în același an; M. S. Regele Carol; Principele Friederich de Hohenzollern și Principesa Maria Iosefina, căsătorită cu Principele Albert de Belgia, comite de Flandra.

M. Sa Regele Carol petrecea în fie-care an la Ragaz și la Sigmaringen cu Augusta-î Mamă. Astă toamnă, Principesa Iosefina se îmbolnăvise greu; grație însă Provi-denței, s'a însănătoșit. Bôla de astă toamnă a Principesei Mame a revenit pe la finele lunii Aprilie; de astă dată cu mai multă forță. Și puterile fizice atât de reduse la etatea de 87 ani, n'au mai putut resistă bôlei.

Ca în tot-d'a-una, durerea nețârmurită cu care Provi-dența încercă astăzi pe înțeleptul nostru Suveran, găsesce resunet adânc în sufletul țarei întregi.

Ne plecăm frunțile cu venerațiune înaintea sicriului sfin-tei femei care prin frumoșele-î învățături și prin exem-plul virtuților sale a răsădit în sufletul Augustului Său fiu strălucitele însușiri, mulțumită căroră astăzi Româ-nia privesce cu încredere viitorul. Primesc-O Domnul în locașul etern al celor drepti și prea-fericiți.

Principele Anton de Hohenzollern-Sigmaringen, tatăl Regelui nostru, decedat în 1885.

Principesa Iosifina, mama Regelui nostru.

CAPRA

D-l Administrator al Domeniului Corónei a adresat agenților acelei administrațiuni următoarea circulară :

Domnule Agent,

Sîn țara noastră țáranul se nutrește foarte rău și din această cauză munca ce desvóltă ȓilnic e calitativ și cantitativ inferióră. Dacă voim să dispunem de o populațiune, a cärei putere de lucru să fie mai mare, trebuie să ne gândim mai întâiu la schimbarea modului de a se nutri a muncitorilor. O hrană nesuficientă, nesatisfăcând deplin trebuințelor mașinei animale, nu póte avé negreșit urmări bune. Din această cauză sînteți invitat cu insistență a pune tóte puterile d-v. pentru ca, prin povețele ce veți da sátenilor, să contribuiți la schimbarea acestei stări de lucruri.

În țara noastră n'avem o populațiune numerosă, prin urmare nu dispunem de brațe multe, și de aceea brațele existente sînt cu atît mai prețioase. Trebuie deci să căutăm a le întări, convingënd pe omul de la țară că trebuie să se hrănescă mai bine de cum face acum.

Orî de câte orî aveți ocașia de a vorbi cu țáranii din jurul d-v., și sînteți invitat să faceți ca aceste întilniri să fie cât de dese, să le arátați starea rea în care ei se găsesc sub raportul hranei, dovedindu-le că, pe cât ei se vor nutri mai bine, cu atît vor fi mai fericiți. În adevăr, domnule agent, trebuie să avem în vedere că mulțumirea sufletului este o urmare a echilibrării diferitelor puteri ce înriuresc asupra corpului, iar în o societate, în care indiviđii sînt rău nutriți, rău îmbrácați, nu póte să găsescă loc nici odată fericirea.

Din această cauză trebuie să îndreptați acțiunea d-v. în acest sens, învățând pe țáranii să-și îmbunătățescă traiul lor, ceea ce ei ar puté face, chiar în marginile mijlócelor de cari dispun.

Chestiunea negreșit e complexă și fie-care din d-v. ați căutat să faceți câte ceva de la înființarea Domeniului Corónei.

Acum, în vederea îndreptării acestei stări de lucruri, vė voiú atrage atențiunea asupra unui animal folositor omului sărac, dar nebăgat în sémă, care dacá ar fi răspândit mai mult la țară, ar aduce mult bine ómenilor nevoiași. Acest animal este capra.

Pe când óia și vaca cer pășuni bune și întinse, capra se mulțumesc cu fórte puțin, ea nu alege prea mult iarba care-i va servi de hrană și se folosește une-orî de locuri ce ar fi cu totul nefolosite de alte animale. Chiar și în anii rėi, cum a fost anul trecut, când cãmpurile erau góle de iarbă, capra găsesc hrana trebuincióasă pentru a ne da lapte.

Din aceste cauze întreținerea ei costă foarte puțin și este animalul cel mai potrivit pentru cei care n'au pământ nici mijloce, ca să întrețină alte animale mai pretențioase. Ea este în același timp și foarte blândă: un copil o poate duce cu ușurință la pășune. Văduva, care a ajuns la bătrânețe singuratică și în sărăcie, o poate pasce cu ușurință, prigonind-o la nevoie pe marginea unui drum. Ea se mulțumesc și cu această pășune, dând serviciu destul de mari. O capră bună poate să aducă îndeșularea în casa unei văduve sormane și fără puteri de muncă, căci, dacă e bine întreținută, poate da chiar 3 și 4 kilograme de lapte pe zi. Pe lângă acesta, știți bine și d-v. domnule agent, că laptele de capră este mai sănătos de cât de cel de vacă, căci acest animal se îmbolnăvesc rar, este mult mai puțin expus a fi atins de tuberculosă ca vaca, care din această privință este foarte gingașă. Din această cauză, laptele ei este un aliment foarte sănătos pentru omeni predispuși a se îmbolnăvi de boale de plept. Știința însăși i-a recunoscut această proprietate.

Carnea acestor animale se poate întrebuința atât prospătă cât și ca pastramă; în cazul al doilea ea poate să se conserve mult timp și este un foarte bun nutriment pentru muncitori, mai cu seamă când sînt la munca câmpului. Întrebuințarea ca hrană a pastramei este foarte de recomandat din cauza substanțelor hrănitore ce cuprinde într'un volum relativ mic. Dacă țaranii s'ar învăța s'o întrebuințeze, ei și-ar îmbunătăți întru cât-va hrana lor.

Seul de capră este superior pînă la un ore-care punct seului de oie, și ajunge câte odată să se vîndă pe un preț mai scump. Din el se pot face luminări foarte bune, de care să se servescă omeni săraci.

Pêrul caprei se întrebuințează pentru facerea de preșuri, de țesături impermeabile, ca coviltire pentru căruțe și cergii pentru a acoperi în grajd animalele; de asemenea se întrebuințează încă și pentru facerea de saci.

El are deci o mulțime de întrebuințări și poate da o ocupație în timpul iernei femeilor de la țară, putendu-l țese în rēsbōele lor. Afară de acesta pêrul de capră se poate exportă și în streinătate unde este cerut când e de calitate bună.

Carnea de ed este foarte bună pentru mîncare, iar pleile au valōre destul de mare, ele sînt chiar mai căutate de cât cele de miel când sînt bine tăbăcite.

Caprele se desvoltă foarte repede, căci, după cum de sigur cunōșteți, o capră în vîrstă numai de 7 sau 8 luni, este bună pentru reproducție, putend avē dintr'o singură dată chiar și cinci eđi, de obicei în însă face câte doi pe an. Capra deci poate ca să rēspunză la multe din trebuințele omului de la țară; ea ar putē alinā multe nevoi, dacă ar fi mai rēspândită.

În țara noastră este însă disprețuită chiar de cei cărora le aduce serviciu deosebite, nedându-i-se nici o îngrijire și lă-

sând-o la voia întâmplării pe câmpuri, atât în timp rău cât și timp bun. În rare localități i se fac bordee în pământ, numite ohim.

Nu tot ast-fel se întâmplă în alte țări. În Germania și Elveția, unde capra este apreciată cum merită, e ținută în grajduri bune și îngrijită cum trebuie. Din această pricină chiar în țerile aici menționate, creșterii caprelor se dă o deosebită atențiune. Ast-fel la expoziția societății germane de agricultură din anul 1899 la Frankfurt a. M. grupa caprelor a atras atențiunea prin frumusețea exemplarelor expuse, precum și prin importanța crescândă a acestui animal, mai ales pentru gospodăriile alpine. Se dă preferință animalelor cu părul scurt, ușor adaptabile în climatele schimbăcioase și reci. Pentru gospodăriile în stil mai mare s'a recunoscut superioritatea caprelor de Württemberg, din cauza conformațiunii puternice a trupului lor, precum și pentru că produc mai mult lapte. De altminteri pînă acum se dădea preferință caprelor de Elveția și corciturilor cu rase germane. Crescătorii de capre reputați asigură că, nu numai în Germania dar și în Elveția animalele ținute pe lângă casă dau mai mult lapte de cât cele cari trăesc prin munți.

(Sfirșitul în No. viitor).

Ion Kalinderu.
Administrator.

Din bogățiile țării

SLĂNICUL

Slănicul se află în comuna Târgul-Troțuș, jud. Bacău, aproape de frontiera Austro-Ungară, la 18 kilometri de Târgul-Ocna care-i legat prin linia ferată T.-Ocna-Adjud.

Distanța de 18 kilometri de la Târgul-Ocna la Slănic se face în 1 $\frac{1}{4}$ oră cu trăsura, pe o șosea bună, făcută dealungul pîriului Slănic.

Slănicul, pe lângă că e cea întâiu stațiune balneară din țară, este în același timp și o stațiune climaterică excelentă, având o altitudine de 530 metri deasupra nivelului mării negre. El se află la pôlele munților, care formeză la dreapta și la stânga, două șiruri înalte, Cerbul și Puful, care sînt acoperiți de brađi seculari, paltini, mestecăni, tagi, etc. Slănicul e așezat în mijlocul unei văi înguste și pitoresci. Are o populație de 50 locuitori.

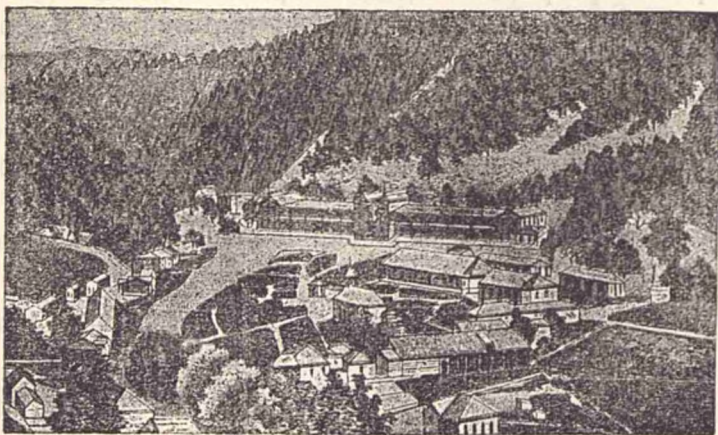
Parcul Slănicului frumos și mare, este, putem dice ceea ce-î face în mare parte frumusețea.

Istoric.—Apele de la Slănic sînt cunoscute de la începutul secolului nostru. Ele au fost găsite la 20 Iulie 1800 de Serdarul Mihăilucă, mare proprietar din județul Bacău, cu ocasiunea unei vînători, când, bînd apă dintr'un isvor, gustul ei sărat-acidulat i-a atras atenția; ast fel s'a descoperit Isvorul No. 1 care pîrtă numele de Mihail în amintirea Serdarului Mihăilucă.

După mîrtea acestuia, fiul sîu Căminarul Nastasachi luă în posesie aceste locuri.

Intrebuințarea apelor datéză încă de la 1820, când deja multă lume se duceă vara la Slănic.

La 1839 se descoperiră Isvórele No. 4 și No. 5 S-ta

Vederea Slănicului din Moldova.

Ana și St. Pantelimon; iar la 1844 s'a descoperit isvorul No. 6 numit Alecu Ghica.

La 1845 Statul intervine, contestând dreptul de proprietate al Mihăilucilor și dă locul Hatmanului Aslan.

La 1846 adunarea Moldovei a trecut localul băilor împreună cu pădurile din prejur, casei Sf. Spiridon din Iași; această donațiune a fost sancționată în 6 Noembrie 1851 de Grigore Ghica V.V. Cu tóte acestea Casa Sf. Șpiridon din Iași eră proprietară, după cum se spune în Hrisovul lui Constantin Cehan Racoviță V.V. Domnul Moldovei, cu data de 1 Ianuarie 7265 (1757).

În 1852 s'a descoperit izvorul No. 7 numit S-ta Aglaia; iar în 1856 Casa Sf. Spiridon însărcină pe doctorul Ludvic Steege cu studiarea completă a acestor ape, fiind ajutat de chimicii Schnell și Th. Stenner.

În 1881 apele izvoarelor No. 1, 3 și 4 au fost expuse la expoziția internațională de Balneologie din Frankfurt pe Main, obținându-se medalia de argint, distincțiune ce nu fusese acordată nici băilor de la Franzensbad, Marienbad și Hall, care au o reputațiune Europeană.

În 1882 se descoperi izvorul No. 8, numit Constantin și Elena.

În 1874 s'a descoperit izvorul No. 1 bis, care a fost numit izvorul «Alexandru» în amintirea d-lui Alexandru Varnav Liteanu, care, ca Epitrop la Casa Sf. Spiridon, a lucrat mult pentru propășirea acestei stațiuni balneare.

În 1873 apele Slănicului au fost expuse: la Expoziția din Viena, obținând medalia de aur; în 1889 la Expoziția Universală din Paris, medalia de aur; în 1894 medalia de aur de la Expoziția Cooperativă din București și în anul acesta 1900 ele sînt înscrise pentru a fi expuse la Expoziția Universală din Paris.

Numirea izvoarelor. — Astăzi în total sînt 17 izvoare, din care zece se întrebuintează și anume:

- Izvorul No. 1, Mihail (înainte St. Paul și apoi Chiselef)
- » » 2, S-ta Magdalena (înainte Clocotișu)
- » » 3, S-ta Maria numit și «Regele Slănicului»
- » » 4, S-ta Ana
- » » 5, St. Pantelimon
- » » 6, Alecu Ghica (apoi St. Spiridon)
- » » 7, S-ta Aglaia
- » » 8, St. Constantin și Elena
- » » 9,
- » » 1, bis, Alexandru

Instalațiunile pentru băi sînt mai multe și anume:

1. Un stabiliment cu 20 cabine, în care vine apă din izvoarele 4, 5 și 7;
2. Un stabiliment cu 12 cabine, unde se fac băi calde și reci;
3. Un stabiliment de hidroterapie.
4. Stabilimentul mare din Hotelul Racoviță, construit în

1895 cu 60 cabine jos ; iar în etagiul II este hotelul, așa că bolnavii nu au nevoie să iasă din hotel pentru a face băile.

Acest stabiliment costă un milion de lei.

S'a construit mai în urmă alte 2 frumoase clădiri ca : Salonul de cură și noul Casino, cu sală de teatru, concert și bal.

Slănicul posedă de asemeni mai multe hoteluri și mai multe Vile ce se închiriază.

Slănicul posedă și un spital cu 20 paturi. În Satul-noū vizitatorii pot găsi case pe la locuințele sătenilor ; restaurante, cafenele, cofetării, bufeturi, etc. sînt de asemeni destule. De la 1895 Slănicul e luminat cu lumină electrică.

Luând fie-care izvor în parte, vedem următoarele asemănări :

1. *Isvoru No. 1* sémănă cu Selters, Ems, Adelheit, Gleichenberg, Giesshübler, Mont D'or, Contrexevile, Apolinaris' Royat, Szczawnica.

2. *Isvoru No. 2* sémănă cu Ischl, Kreuznach.

3. *Isvoru No. 3* sémănă cu Vichy, Karlsbad, Buda, Ems, Tönnisstein, Vals, Pulna, Bilinear (Iosephsquelle), Luhatschowitzsch, Marienbad, etc., bine înțeles însă că apele de la Slănic nu sînt ape termale.

4. *Ivöarele 4 și 5* sémănă cu Spa și Schwalbach.

5. *Isvoru No. 6* se asemănă, prin iodurul de sodiu și bromurele care sînt în mare cantitate, cu Sulza (Mühlgrabenquelle), Sultz-Bad, Salzchirf (Tempelbrünnen), Durkheim (Bleichbrunnen), Kreuznach (Oranienquelle și Elisenquelle).

Iată bólele contra cărora diferiții medici au obținut rezultate satisfăcătoare :

Bólele tubului digestiv și ale anexelor: dispepsia, gastrite, emoroidale, constipațiunile, vermi intestinali, peritonite dilatații de stomac, etc.

Bólele ficatului.

Bólele splinei.

Bólele sistemului urinar.

Bólele organelor sexuale.

Scrofulosa cu toate manifestările ei, mai ales la copii, afecțiunile limfatice, etc.

Reumatismul articular cronic, muscular, nodos sau di-

formant, — artrita, — accese de podagră sau reumatismul podagros.

Bólele aparatului respirator: bronchite, acute și cronice.

Bólele sifilitice sub diferite forme.

Bólele de piele, în genere bólele cronice.

Bólele sistemului nervos: hemiplegii, paralișiile periferice, nevralgii sciatică și crurale, isterii, ipohondrii, neurastenii, congestii cerebrale pasive, migrene nervoase, simptomatice, simpatice, paralișiile esențiale, care să nu fie de natură și idiopatică, cerebrală sau mădulară.

Obesitate: în dispozițiunile de îngrășare ținând strict regimul recomandat, se observă o scădere cu 4—7 kilo; obesitățile însoțite de degenerescenta grăsoasă a ficatului, idropisiile, intoxicațiunile palustre, bólele nasului și taringelui.

Bólele chirurgicale: oftalmii, conjunctivite, blefarite, ulce rațiile cronice, stomatite și faringite ulcerose, artrite cronice, gangrenose.

Intrebuințarea apelor. Isvorul No. 1 se întrebuințază ca apă digestivă, gazoasă și ca apă medicală.

Isvorul No. 3 e superior isvórelor streine similare, fiind că după facerea curei care durează 4—6 săptămâni, nu lasă acea slăbiciune, acea alcalinisare ce se observă după întrebuințarea altor ape similare.

Isvorul No. 2 în tratamentul afecțiunilor inveterate de natură sifilitică.

Isvorul No. 3 în tratamentul bólelor organice parenchimatose și mai în special al afecțiunilor gastro-intestinale.

Isvorul No. 4 în tratamentul anemieii.

Isvorul No. 5 în tratamentul extern al diverselor ulcerațiuni cronice a faringitelor, a stomatitelor și al oftalmiilor cronice.

Isvorul No. 6 în tratamentul scrofulosei.

Isvorul No. 7 pentru combaterea afecțiunilor de natură reumatismală.

Succesul depinde de la modul întrebuințării, de la diagnosticul stabilit și de la o mulțime de alte circumstanțe fiziologice și patologice.

Apele de la Slănic se întrebuințază :

a) *In băi*, isvórele feruginoase, în băi reci și calde; așa apă isvorului 4 se amestecă cu a No. 7.

No. 5 se întrebuințază singur.

b) *Intern* se întrebuintează izvorul Mihaiu No. 1, S-ta Maria No. 3, Alexandru No. 1 bis și în parte și No. 6 izvorul Ghica.

Apele feruginoase 4 și 5 producând constipațiune, li se adaogă sare de Băltătesci; iar No. 1 se amestecă pe jumătate cu lapte cald în afecțiunilor căilor respiratorii.

Excursiunile ce se pot face în apropiate împrejurimi sînt variate și unele mai plăcute ca altele, așa :

1. *La Cascadă*, pavilionul înălț. 559^m, și apoi la granița Austro-Ungară, excursiune scurtă puțin obositoare ce se recomandă persoanelor ce sufer de piept, de ore-ce în tot drumul se merge printre brazi, și aerul este încărcat cu esențe coniferice. Suișul e ușor fiind pe un drum șerpuit.

2. *La muntele Borvis* unde este un pavilion 678^m înălț. și apoi în vîrf 741^m de unde se desfășură o frumoasă priveliște a împrejurimilor.

3. *La Fântâna lui Dobrea* la izvoare, unde este un izvor cu apa comună între muntele Sura și Cerbul 800^m înălț. Aci se află și un pavilion.

4. *La Poiana Sărătă*, peste muntele Cerbu prin satul Hirja, excursiune foarte frumoasă, se face între 2—3 ore pe jos. Poiana Sărătă este un mare și frumos sat în Transilvania, cu populație românească.

5. *La Muntele Nagy-Sandor* care are 853^m altitudine și este cel mai înalt munte din împrejurimi.

6. *La Muntele Puf* unde în 2 ore cu piciorul ești în vîrf, 907^m înălț, și unde este o poiană frumoasă la Cerdac etc.

7. *La stîncă lui Costache Negri*, numită înainte a lui Agarici.

8. *La Muntele Sura* de unde te scobori în satu Hirja, situat pe frontieră.

9. *La Muntele Secăturile*, la Putu mic și Dobrul la 360 scări.

Dr. Saabner-Tuduri.

Restignirea și Invierea Mîntuitorului (1)

— Din popor —

Se duce din greu,
 Tot plângînd mereu
 Maica prea curată
 'N lume lăudată;
 Și-ajunge la pîrtă
 La o pîrtă 'naltă.
 La pîrta lu Pilat
 Al lumii împărat.
 Acolo a găsit
 Pe cruce rîstignit,
 Pe fiu-î cel iubit
 Și de lume urgisit:
 Pe Isus Christos
 Domnu luminos,
 Domnu cerului
 Și-al pămîntului!
 — O fiu-meu cel iubit
 Și de lume urgisit,
 De Apostoli părăsit!
 Cum de tu ai suferit
 De te-ai lăsat chinuit
 De Jidovi batjocorit
 Și 'n sfîntu obraz stupchit (2);
 Cu chirone chironit
 Pe cruce sus rîstignit?
 Rîspuns a Domnu Christos,
 Isus, Domnu luminos
 Domnu cerului
 Și-al pămîntului:
 — Maica prea curată
 'N lume lăudată!
 Vreau să pătinesc
 Să mă chinuesc
 Pentru nému omenesc!
 Căci în lume am venit,
 Lumea nu m'a cunoscut,
 Numa cel ce m'a născut:
 Părintele cel ceresc,
 Tătăl cel Dumneșcesc!
 Și 'n lume dac'am venit,
 Mult bine că le-am făcut

Și ei nu m'a cunoscut.
 Orbi și șchiopi am vindecat
 Și pe morți c'am înviat.
 În schimb Jidovi m'au prins
 Și pe cruce sus m'au pus!
 M'au bătut, m'au rîstignit
 Cu chirone de argint
 Ce n'am vădu de când sint!
 Doue 'n mîini, doue 'n chicioare,
 Ca să-mi fie de pierdare.
 Și strigau în gura mare
 Să-mi bat'al cincilea 'n cap
 Ca de mórte eu să zac.
 Dară, maic' un pui de rac
 Repede-a eșit din lac
 Și-a dat gădilor de hac!
 Chironu că l-a furat
 Și l-a fugă c'a luat.
 În lac cu el că s'a dus
 Și-acolo că l-a ascuns!
 Când eu, maică, am vădu
 Mult bine că mi-a părut
 Și de pe cruce de sus
 Luî cuvîntu sfînt i-am spus:
 Să fie blagoslovit
 De lumea totă sfințit!
 Lumea totă să-l mănânce
 Și la posturi și la dulce!

* * *

Jidovi, când au vădu
 Pe sfînta maică plângînd,
 Fața albă-și sgârîind
 Din cap pîru-și jumulind,
 La ea că s'au repedit
 Și de pămînt c'o au isbit.
 Pe ea la gón'au luat
 Și cu chetre o'a 'mproșcat.
 Sfînta 'n pólă le-a cules
 Și 'ndărăt că le-a trimes.
 În oue roșii le-a schimbat

(1) Veđi No. 36.

(2) Scuipat.

Și la Jidovi le-a aruncat.
 De-a atunci e 'ndătinat
 Și de Dumneșu lăsat :
 Oule să se roșescă
 De Paște să se sfințescă,
 Lumea să le ciocănescă
 Pe Christos să-l prea mărescă ;
 Pe Christos Domnu cel sfânt
 Ce s'a sculat din mormint
 Și la ceruri s'a înălțat
 Pe pământ pace-a lăsat!
 Jidoviî îndărăt s'a 'ntors
 La sfinta cruce a lu Christos.
 De pe lemn au scorbit
 Trupul Domnului slăvit
 Și 'n mormint l-au rinduit
 Cu strejari l au strejuit
 Și piatra-au pecetluit !
 La masă s'au aședat
 Și bine s'au ospătat.
 Paharele le-a 'nchinat
 Și din gura-au cuvîntat :
 Când cocoșu o 'nvia
 Și din gură o cântă
 Și știuca 'n blid s'o băteă
 Atunci Christos o 'nvia,
 Atunci, atunci,

Dar nici atunci!
 Când a fost a treia oră,
 Noptea cam spre diușoră,
 Cocoșu 'n blid c'a săltat
 Și din gură a cântat :
Christos, Christos a înviat !
 Din hărichi (1) a pâlpat
 Și pe Jidovi i-a strochit (2)
D'atuncea ei sînt peștriș!
Și prin lume rătăciș!
 Strejariî s'au speriat
 Și fuga 'n cetate au dat.
 Și pe câți i-au întalnit
 De Christos ei le a vorbit,
Că la ceruri s'a suit !
Christos din morșl a 'nviat
Lumea că s'a bucurat
Și Sionul (3) c'a săltat !
 Vězduhurile-au rəsunat
 Și ingeriî că au cântat:
Mărire 'ntru cel de sus,
Domnului nostru Isus :
La lume pace, bucurie
Și pe pământ veselie !
Christos din morșl a 'nviat
La ceruri că s'a 'nălțat
Și 'n scaun de drēpt a stat !

Hristea N. Țapu.
 Profesor, Focșani.

Societăți cooperative la sate.

În comuna Băleni-Români, jud. Dâmbovița, prin stăruința preotului G. Popescu Sachelarie, a d-lui M. Teodorescu, dirigintele școlii din Băleni-Serbî și a d-lui G. I. Popescu, dirigintele din Băleni, s'a înființat o societate economică-filantropică numită «Stupina» în ziua de 10 Maiu 1899, care cu totă criza, care e forțe simțitoare mai cu semă în comunele rurale, are pină la 31 Martie a. c. un capital de: 2200.75, dați cu împrumut la 36 săteni în polițe. Ast fel de societăți în mijlocul sătenilor sînt de mare folos, pentru-că își economisesc banul muncit cu multă sudore și se ajută în orice împrejurări ale vieții.

(1) Aripî, aripî.

(2) Stropit.

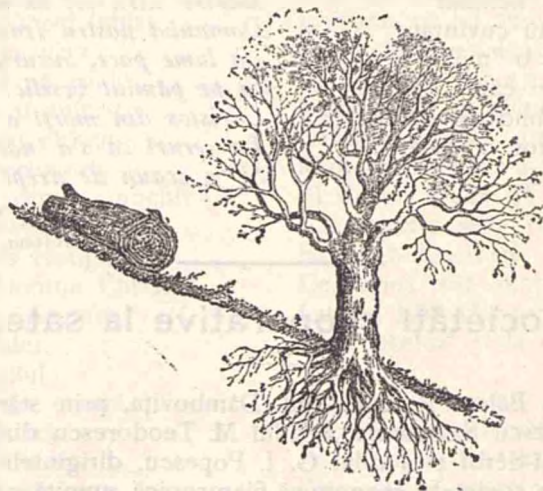
(3) Biserica creștină.

Despre nutrițiunea și creșterea plantelor.

Splanta este o ființă, ce are oare-care asemănare cu animalele.

Atât plantele cât și animalele au nevoie de hrană ca să trăiască și pentru amîndouă pămîntul îndeplinește aceste trebuințe ale vieții, cu deosebire că cele d'întăiu fiind legate de țărână prin rădăcini, se slujesc atât de acest organ pentru a-și agonisi hrana trebuincioasă, cât și de părțile verzi pe cari ele le pîrtă d'asupra în aer.

Nu însă întréga rădăcină nutresce planta, această slujbă i-o îndeplinesc numai peri subțiri ce sînt la capetele rădăcinilor, perii de cari se lipesc atât de strîns pîrticelele de pămînt, când smulgem planta din locul ei cu totul. Restul rădăcinii are scopul de a ține aceste ființe în poziția lor obicinuită.

Nutrirea plantei prin rădăcină.

Pentru ca hrana să pîtă fi luată de perii, trebuie ca aceștia să o găsescă pregătită de mai nainte, topită în apă, căci atunci ei o pot absorbi odată cu acest lichid, aprîpe întocmai cum hîrtia sugătoare absorbă apa, imbibându-se, cam cum se imbibă lemnul cînd este muiat.

Dar nu numai atât, unele materii hrănitore se găsesc în pămînt în jurul rădăcinilor sub formă de pietre netopite de apă. Firișoarele de perii de pe rădăcină, pentru ca să

îndeplinescă trebuințele plantei, topesc singure aceste materii, căci păreții acestor peri sînt îmbibați de un lichid, care are această însușire. Ast-fel se înțelege, cum rădăcinile intră în pietrele cele mai tari ca marmura, căci ele în această din urmă piatră găsesc calcea, care este o materie cu totul trebuincioasă vieții plantelor.

Materiile hrănitore ajunse în perișori, se urcă pe urmă în sus prin micile jghiaburi ce vedem în lemn, dar nici oamenii cei mai învățați nu-și dau bine seama cum se face această suire, se crede însă că gazele ce sînt în plantă ajută mult urcarea apei. Se asemănă însă puțin faptul acesta cu chipul cum se urcă apa într'un părete umed de jos în sus.

Ast-fel lichidul luat de rădăcini, încărcat cu materii hrănitore se suie în frunze, unde aceste materii sufer unele adăogiri și ore-carî schimbări de formă, ce se potrivesc întru cât-vă cu acelea pe cari le primesc mîncările în stomacul animalelor și sângele cînd trece prin plămîni, căci în frunze apa încărcată cu materii hrănitore vine în atingere cu gazele ce fac aerul, cari străbat în toi prin porî. Planta respiră aci și urmările acestei respirațiuni sînt întocmai ca și la animale.

Gazele în genere au o mare influență asupra corpurilor de pe pămînt, ast-fel fierul a cărui tărie este dată drept pildă, este prefăcut în rugină, care se nasce din cauza aerului, umedelei și a căldurei.

Cam ast-fel de schimbări sufer și materiile hrănitore suite în frunze. Căldura și lumina chiar, au negreșit o putere destul de mare întru toate aceste fapte, dovadă că învierdirea, înflorirea, rodirea, căderea frunzelor, sînt în mare parte strins legate de căldură și chiar de lumină.

Unele fructe sînt mult mai frumoase cînd razele sôrelui le lovesc de-a dreptul, de cât cînd sînt crescute la umbră și multe plante nici nu pot trăi, dacâ n'au cătimea de lumină ce le trebuie.

Negreșit toate aceste rele rezultate, datorite lipsei de lumină, trebuie să aibă loc din pricină că dînsa are influență în nutrirea plantelor, căci frunzele nu pot să îndeplinescă această datorie dacâ n'au lumina trebuincioasă.

Frunzele nutresc vegetalele absorbînd unele gaze din aer, după cum s'a arătat mai sus; iar lichidele trecînd prin aceste părți verzi, se fac bune pentru ca să hrănescă planta,

devenind și mai viscoase, căci pierd din apă, care iese în afară prin transpirațiune.

După ce materiile hrănitore au suferit aceste schimbări, ele se duc acolo unde este trebuință de dinsele pentru creșterea plantelor, ast-fel la arbori se cobor în parte între scórță și lemn, pentru că aci sînt părțile mici de materie, cari numai după ce se nutresc își păstrează puterea ca care sînt înzestrate de a se înmulți și de a îngroșă planta.

Acéstă înmulțire orî și unde ea are loc este o urmare a vieții cari își îndeplinesce datoria de a perpetua ființa ; iar cauza care o împinge la acéstă nu se pôte ști, căci puterea de a crea stă în mâna stăpânului naturii.

Când planta trăesce mai mulți ani, fie-care din aceste părțile dă câte un strat care îngroșă în afară lemnul și câte unul care îngroșă cója pe dinăuntru. Numărînd stratele lemnului sau ale cója găsim vista plantei cu care avem a face. Stratele ce dau cója nu pot fi numărate, căci sînt foarte subțiri și foarte dese, de aceea socotim tot-d'a-una vîrsta arborilor numai după lemn.

Am arătat mai sus unele potriviri între plante și animale, asemănări ce se vîd și mai bine de către acei ce caută să cunoscă aceste cestiuni în totă golicțiunea lor. Sciința a mai găsit încă multe, ast-fel ea a dovedit la unele plante mișcări și chiar urme de simțire, cari fac ca deosebirea între vegetale și animale să se micșoreze și mai mult.

Vedem deci că între tóte cele-ce se găsesc pe pămînt este o înrudire destul de mare. Din țărână plantele își fac corpul ajutate de puterile exterioare ; animalele nutrindu-se cu vegetale își fac și ele corpul din aceeași materie și cu ajutorul acelorași puteri.

Între pămînt, plante și animale e deci o legătură foarte strînsă ; deosebirea este numai în modul de a lucră al puterei aceleia nepătrunse, stăpână tuturor celor-l-alte, care mână materiile pămîntului, pentru ca să se clădescă și să dea ființa.

Cunoscînțele acestea sînt foarte frumoșe, căci studiul naturei ne dă calea de a află voințele Dumneđeirei ; iar cine le învață bine și le urmază în viață, este ferit de multe greșeli, căci ele găsesc în lucrările nóstre aplicări đilnice, mai cu sémă când este vorba de munca cîmpului.

I. A. Candiani

Silvicultor-adj., Dom. Corónel.

TALISMANUL

n orașul P., situat nu departe de capitala țării, locuia dómna Petrescu, ce erà văduvă de câțî-và anî.

Erà o đî frumósă de tómnă și sórele trimeteà rađele sale aurii prin feréstra deschisă unde ședeà dómna Petrescu și lucrà.

— Cât de singuratică mă simt aici, cugetà ea, de când s'a căsătorit iubita mea nepótă Elena. N'așî fi cređut să simt lipsa ei așa de mult. De abià au trecut șese săptămâni de la nunta ei, și mie mi se pare că au trecut șese anî!

Și gândindu-se ast-fel, de odată ea se simți îmbrățișată pe la spate de Elena.

— E cu putință! Când ai venit? Nu cumva s'a întîmplat ceva?

— A nu, mătușică, suspinà tiněra femeie, dar imî erà așa dor de tine. Când s'a dus Alexandru ađî la cancelarie, m'am suit în tren și iată mă aci, ca să petrec câte-và césuri lângă tine.

— Dar ce ai tu drăguța mea, de ce ești mähnită, de ce plângi? Ce, orî nu ești fericită?

— Nu, nu, nu sînt, suspinà Elena.

— Cum se póte, pentru Dumneđeű! Alexandru te iubeà, și tu îl iubeai așa de mult, și când ați plecat în điuva nunței vóstre erați perechea cea mai fericită ce am vėđut vre odată.

— O știu fórte bine, dar Alexandru nu mă mai iubescce ca la început.

— Ei bine, draga mea, cine e de vină?

— O, nu eű, de sigur nu, protestà Elena. Nimeni nu póte să pretindă de la mine să fiű în tot-deauna veselă și răbdátóre. Dacă nu-î place să mă vadă supérată, nu e nevoe să mi-o spue mereű!...

Dómna Petrescu se posomorî.—Da, điceà ea, înțeleg acum, tu ai fi fost în stare să suportî o încercare grea a iubirei tale, dar....

— Dar nu aceste supěrări în tóte đilele, nu aceste scene pentru nimicuri, o întrerupse cu pasiune Elena. Mătușică, dragă mătușică, învață-mě ce să mă fac?

După o mică pausă, dómna Petrescu rěspunse:

«Vedî, drăguța mea, ceea-ce imî spuî nu e nimic nou pentru mine; când m'am căsătorit cu unchiul těű, am făcut și eű aceeași experiență».

— În adevěr, mătușico?

— Da, pentru un timp scurt, apoi totul s'a schimbat!

— Dar cum, întrebă plângând Elena ?

— Cu ajutorul unui talisman, făcător de minuni.

— Unui talisman ! întrebă mirată Elena și cu neîncredere priviă pe mătușa ei.

— Da, da, răspundeă acēsta, eū am un talisman prețios, pe care l-am moștenit de la mama mea.

— Ce e asta, mătușico ?

— Ei bine, bucuros îți spun, chiar pot să-ți dăruiesc talismanul, iubita mea copilă.

Și dicēnd aceste vorbe, dōmna Petrescu întinse nepōteī sale un șir de perle de aur.

— Ce e mătușică, cu mățaniile tale de aur ?

Ele sīnt talismanul meū, rēspunse mătușă-sa. Eū l-am purtat la gāt, și numai cānd aveam nevoie de el, il purtam în buzunarul rochieī mele. Tu să faci tot așa, dar să nu scie Alexandru nimic. Cānd el îți va mai vorbi rēstit și îți va veni și ție să-l rēspunđi la fel, opresce-te un minut, numără cu degetele tale treī din perlele ce ți-am dat, apoi îi vei dice ce vei vrea.

Elena rideă nervos.

— Îți bați joc de mine, mătușico.

— Nu copilă, îți vorbesc fōrte serios. Să nu mă cređi pīnă n'ai încercat măi întâiū.

— Dar mi se pare așa de ridicul ! . . .

— Ei bine, încercă numai, rēspunde grav dōmna Petrescu. Și mie mama mī-a dāruit perlele. Ține bine minte, să nu rostesci nici o silabă pīnă n'ai numērat perlele : una pentru *credință*, alta pentru *speranță* și a treia pentru *iubire*. Atunci vei vedē, copila mea, cum se va stinge focul māniei în sufletul tēu și cum cuvintele supērătōre vor rēmānē ne ȃise.

— Ei bine, dicea și Elena, lāsānd să trecă perlele prin degetele ei și privindu-le aprōpe cu sfiālă, o să mă încerc, dar sīnt aprōpe convinsă, că nu-mi vor fi de nici un folos.

Și eū cred și sper tocmai contrariul, observā mătușica în liniște. Dar acum haideți în grādină să culegem ceva fructe.

Elena se mai înveseli și petrecū pīnă sēra lingă mătușa ei, iar în amurgul sereī plecā cu trenul înapoi.

Domnul Alexandru Constantinescu venise acasă înainte nevesteī sale și mēsurā nerābdātor odaia cu pași mari.

— Nu e plăcut, cānd vii acasă să găsești locuința golă și in-

tunerec, observă Alexandru cu asprime. De ce nu mi ai spus că ai de gând să te duci? M'ai fi dus și eu la club!

Elena erà cât p'aci să răspundă: «*Fiind-că nu sînt copilă mică, ca să-ți cer voie;*» dar de-odată se opri, își aduse aminte de talisman, bagă mîna în busunar și numără trei perle: una pentru *credință*, una pentru *speranță* și una pentru *dragoste*.

Pe când făcea așa, în gândul ei îi dete dreptate, că în adevăr e neplăcut să găsești casa golă și în întuneric și că plîngerea lui a fost foarte naturală.

— O să aprind lampa numai de cât, dragul meu, dicea ea; așa e, ași fi putut să-ți spun că doriam să ved pe mătușica.

Ca prin farmec fruntea lui Alexandru se însenină.

— Așa e, și s'o fi urît și ție să stai tótă ziua în casă și să n'ai altă distracție de cât pasărea din colivie și lucrul tîu de mîna. Am adus eu acum gazete, o să-ți citesc pe urmă ceva interesant.

Acest prim rezultat al talismanului a mișcat tare, în mod superstițios, inima tinerei femeii.

A doua și Alexandru voia să se îmbrace grabnic și îi lipsia un nasture la haifă.

— Iar mai lipsesce un nasture, strigă el supărat, și aruncă haifă pe un scaun. Ar trebui să îngrijesc mai bine de îmbrăcămintea mea!

Pe buzele tinerei femeii tremurau cuvintele: «Nu e nevoie să fii așa de grosolan;» dar talismanul iute îi veni în minte. Ca fulgerul îi trecu prin gând ideea că în el stă puterea fermecătoare și repede îl trece printre degete.

— Voiu cercetă astăzi tóte haifenele, răspunde ea, rușinată. Măine vei găsi totul în regulă.

El ridea. «Nu scii tu, că pentru noi bărbații lipsa unui nasture este cea mai grea probă de răbdare?»

Altă dată erà cafeua prost preparată. Alexandru se sculă supărat și mînios dicea: «Cine póte să bea acesta?» Elena se roși: «Dacă nu-ți place...» vrea ea să dică, dar se opri și numără iarăși perlele.

— Ai dreptate, cafeua e foarte próstă; nu-mi place nici mie, dar fata din casă nu pricepe să o facă cum trebuie, de alt-fel ea e vioasă și cu timpul o să se învețe. Așteptă numai puțin, dragul meu, mă duc să-ți fac eu o cafea minunată de bună.

Alexandru, bun din fire, de și cam violent, se și potolise.

— Nu drăguța mea, lasă. Nu vreau să se roșescă ochișorii tîi pînă în ziua la para focului. Dă-mi o céscă de lapte.

După ce Alexandru printr'o sărutare își luase ȃua bună de la nevastă-sa și plecase la cancelarie, ea scóse talismanul și involuntar îl duse la buzele ei.

După o lună de ȃile Elena se duse iarăși la mătușa ei, însă acum însoțită de Alexandru.

— Ei bine, Eleno, întrebă mătușa, când se găsi un moment singură cu ea, a fost vraja de vre-un folos?

— Da, scumpă mătușică, sint așa de fericită și recunoscătóre ție. Imi lași mie perlele?

— Se înțelege, drăguță, de și în ce privesce vraja lor...

— Acesta o știu eú, răspunde Elena, rîdend și roșindu-se. Nu sint perlele cauza, ci pentru că te opresci și cugeți întâiú și apoi vorbești. Nu sint perlele cari săvârșesc vraja, ci stăpînirea de sine Eú eram fórté supărăciósă, tot așa și Alexandru. Acum amîndoi ne-am făgăduit să nu ne mai ȃicem nici un cuvînt răstit, căci bine zice proverbul: *«Două petre tari nu pot măcina.»*

Toma Dicescu.
Profesor.

MĂSURI CONTRA ALCOOLISMULUI

În Franța, ministerul de răsboiú a dat ordin ca la cantinele regimentelor să nu se mai vîndă bEURturii alcoolice.

Acéstă măsură a fost luată mai întâiú din pricină că pe tot anul se constată că tinerii ce se prezintă la recrutare sint fórté slabi și s'a observat că cel mai mare număr de acești neapți pentru serviciul militar sint tocmai cei din ținuturile renumite ca bețive.

A doua pricină mai este și împrejurarea că soldații la cazarmă, de câte ori sint liberi, alérgă la cantină și trag un păhăruț. Ađi așa, mâine așa... otrava se introduce lesne și cu încetul organele se strică și omul ajunge la paralisie ori la nebunie.

Din poveștile lui Moș-Négu.

VULPEA

Care din voi, dragii moșului, n'a audit de «cumațra» vulpe? Mulți eți fi și vedut-o. Mai priviți-o puținel colea. Vedeți-î botul lunguet, par-că ar mirosi dacă nu sînt pe aprópe găini; vedeți-î ochii plini de șiretenie; vedeți-î picioarele subțiri cu cari póte alergă așa de iute, în cât n'o poți prinde și vedeți-î códa stufósă... Vê place?

Bătrânul fabulist Grigore Alexandrescu a descri-o așa într'o scriere a sa:

Are códă pe spate,
Al ei păr în galben bate
Și ochi lucioși pórtá...

Și numai el?... Din vremea Grecilor, de la Esop

și pînă astăzi se găsec la tóte némurile felurite povești și scrieri despre vulpe.

Ea a fost socotită ca întruparea șireteniei. In adevér, așa ne-o arată învățații cari au studiat de aprópe obiceiurile ei.

Ea intră prin curți, strecurându se pe sub garduri, orî sáring. Acolo gátuie câte-vă găini orî rațe

și plăcă cu una două în gură, le ascunde într'un loc, sub vre-o bălărie mare. Când simte că s'aũ băgat de sémă hoțiile ei, schimbă casa și se duce ca musafir la alta.

Frumusețea e că une-orî omul singur îi înlesnesce hrana... fără să vrea. Se obișnuiesc prin sate să se puie lațuri pentru prinderea păsărilor. Ea află unde sînt aședate și, cum se luminéză de diuă, alérgă și smulge ce găsesce; ast-fel săténul crede că n'a avut noroc cu păsările.

Îi plac păsările; dar se mulțumesc și cu alte feluri... ouă, lapte, brânză, pome diferite, struguri... Când are poftă de carne, alérgă după epurî și, dacă nu găsesce, își potolesc fómee cu șóreci, cu șerpî, cu șopârle.

Am citit într'o carte că-i place și mîerea. Se duce încetișor la stupul de albine și, bizuindu-se pe blană, își vîră botul. Albina însă se apără cu îndîrjire; o întépă în tóte părțile. Ea atuncea se trîntesc pe spate și, frecându-se pe jos, omórá un mare număr din ele. Cu acest meștesug, dacă vine de câte-vă orî, le ucide pe tóte și rămâne stăpână pe miere.

Cum vedeți, e șirétă cumătra vulpe; dar omul îi vine de hac. De obicei se întind curse în cari mai tot-d'a-una se prinde; une-orî se fac vînători de vulpi.

Moș-Négu.

Povața pentru bărbierit.

Pieptenele, briciul, fórfecele, periile, de la bărbier pot adesea să vă dea o bólă, dacă aũ fost întrebuițate la persóne atinse de vre-o bólă de piele. E bine, decî, să cereți bărbierului la care mergeți ca să-și desinfecteze mánile și instrumentele, înainte de a vă tunde sau de a vă rade.

In orașele marî sînt date ordonanțe cari obligă pe bărbieri să-și desinfecteze mánile și instrumentele și chiar să refuze de a bărbieri persónele ce ar presentă vre-o bólă óre-care de piele.

Din literatura română.

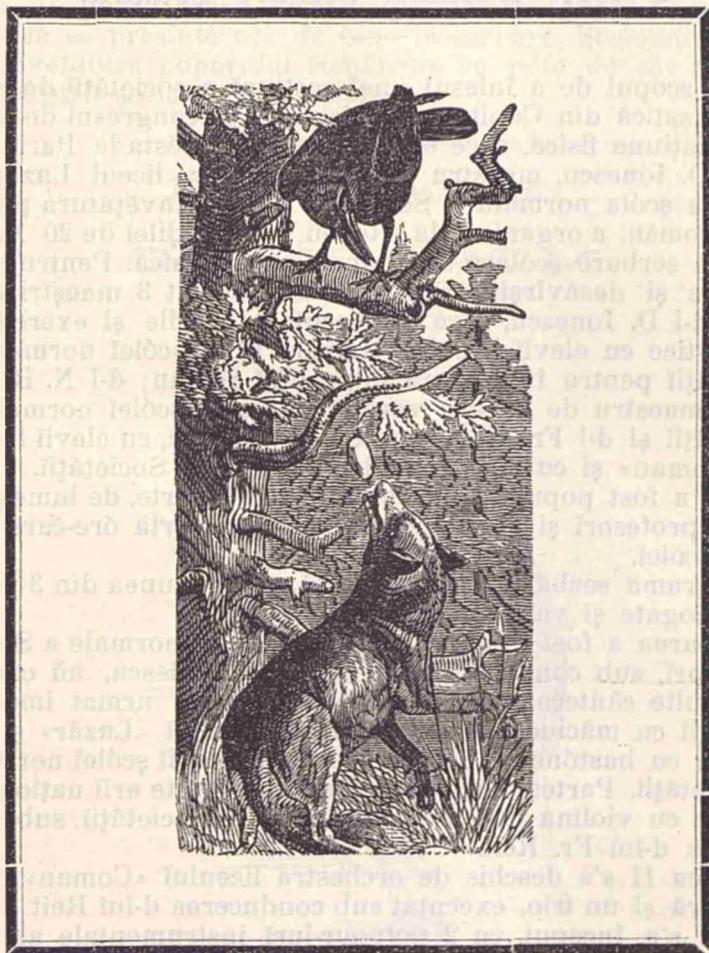
CORBUL ȘI VULPEA

DE

HELIAD RĂDULESCU.

*Jupân Corbul câștigase
Din negoțul ce-apucase
Un bun chilipir de caș
Și cu dînsu 'n cioc se duse*

*Și ieșise la plimbare
Dar bunul miros ce are
D'ieci de colo o 'ndreptă
Sub copac și 'n sus cătă.*

*Pe un copac unde se puse
Ca un om la al său sălaș.
Vulpea ca o jupînesă
O cam șterge de pe-acasă*

*«Jupîne corb, plecăciune ?
O dómne ce frumusețe!
Ce pasăre ce minune!
Ce drag de pene mărețe !*

*Dar n'are glas, ce păcat!»
Corbul îngîmfat în sine
Nici de cum nu-î veni bine
Ca vulpea să-l socotească
De mut, sau să mi-l vorbescă
Că e prost la al său cântat,
Lungî gâtul, căscă ciocul
Și 'ncepî a croncăni.
Cașul cădîd, vulpea aci...*

*Cîntărețul păși jocul.
«Jupîn corb, precum se vede
Minte numai îți lipsesce
Și fă bine de mă crede
Și 'n viață te folosesce
Că de mult, foarte de mult
Din punga celor ce-ascult
Lingușitorii trăesc».*

O foarte frumoasă serbare școlară.

n scopul de a înlesni unei secțiuni a societății de gimnastică din Capitală, participarea la congresul de educațiune fizică, care se va ține vara acesta la Paris, d-l D. Ionescu, maestru de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală a Societății pentru învățătura poporului român, a organizat, la Ateneu, în sera zilei de 20 Maiu, o mare serbare școlară de gimnastică și musică. Pentru conducerea și desăvîrșita reușită, s'aũ asociat 3 maeștri și 3 școli: d-l D. Ionescu, care a executat jocurile și exercițiile gimnastice cu elevii liceului «Lazăr» și ai școlei normale a Societății pentru învățătura poporului român; d-l N. Bănulescu, maestru de musica vocală, cu corul școlei normale a Societății și d-l Fr. Reit, maestru de violină, cu elevii liceului «Coman» și cu acei ai școlei normale a Societății.

Sala a fost populată, în cea mai mare parte, de lume școlară — profesori și elevi — și public care pòrtă ore-care interes școlei.

Programa serbării, bine alcătuită, se compunea din 3 părți foarte bogate și variate.

Serbarea a fost deschisă de elevii școlei normale a Societății, cari, sub conducerea maestrului Bănulescu, aũ cântat mai multe cântece școlare și patriotice. Aũ urmat imediat exerciții cu măciuci, făcute de elevii liceului «Lazăr» și piramide cu bastóne de fer, executate de elevii școlei normale a Societății. Partea I s'a sfîrșit cu mai multe arii naționale, cântate cu violina de elevii normalişti ai Societății, sub conducerea d-lui Fr. Reit.

Partea II s'a deschis de orchestra liceului «Coman» cu o uvertură și un trio, executat sub conducerea d-lui Reit. Partea III s'a început cu 2 potpour-iuri instrumentale ale orchestrei liceului «Coman,» continuându-se cu exerciții clasice la paralele, făcute de normalişii. Sfîrșitul părții a treia și-al întregii serbări — ca și începutul ei — l-aũ făcut elevii normalişti ai Societății, cari aũ cântat «Deșteptă-te Române.»

Maeștrii și elevii se luase la întrecere. Nici unul n'a cedat celor l-alți în desăvîrșire. A impresionat mult chipul magistral, în care s'au prezentat elevii — avea impresia că o mașină lucră, nu nisece ómenii în formație. S'a prezentat foarte bine orchestra liceului «Coman»; nu mai puțin bine a fost, la gimnastică, elevii liceului «Lazăr»; dar pe mine m'au mișcat în deosebi normaliștii, cari aũ cântat ca o orchestră, aũ făcut exerciții și jocuri gimnastice foarte bine și pe lângă acestea aũ mai contribuit la variația și frumusețea sărbării și cu corurile vocale.

Publicul asistent a fost încântat de desăvîrșirea artistică improvizată a școlarilor și nu mă îndoesc că toți, ca și mine, aũ plecat acasă, fericind pe maeștrii și elevii cari aũ știut să se presinte așa de bine la serbare. Societatea pentru învățatura poporului român nu se pôte de cât felicita cu maeștrii școlii sale normale.

G. Ch.

Pagina glumetă.

OM ECONOM

«Sfîrșind scrisórea, iubite amice, te rog a scuză «că e neplătită, fiind-că am pus-o la cutie așa din «repezelă și am uitat să-ı pun marcă.»

Cronica săptămânei.

— Părintele Nazarie, directorul Seminarului Central din Bucuresci, a fost însărcinat să dea învățăturii religioase principelui Carol, strănepotul suveranului nostru.

— Consiliul sanitar superior a hotărît ca bolnavii de pe-lagră, bôlă care s'a întins foarte mult la sate, să fie primiți în spitale, chiar dacă numărul paturilor e mic. La mai multe spitale s'au dat și corturi, în care se pot așeza cîte 10 bolnavi.

— Ministerul de război a înștiințat corpurile de armată că anul ăsta nu se vor face obiceiurile concentrării ale rezerviștilor și ale trupelor, din pricina lipsei de bani.

— D-l Consul al României la Rotterdam (Olanda) a făcut cunoscut ministerului agriculturii că expoziția de făinuri românesci din acel oraș a fost un adevărat triumf pentru România. Tóte revistele și jurnalele laudă bunătatea și al-béța făinei românesci, care dă o pâine minunată.

Nu putem de cît să fim veseli de aceste constatări, cău-tând a munci cu cît mai multă hărnicie și sciință pămîntul țării nóstre.

— Ministerul Instrucțiunei a hotărît ca de ađi înainte, autorii care vor presenta cărți didactice spre aprobare, să depună la început o taxă de 30 lei, pe sêma ministerului; iar după aprobare, la prezentarea cărții tipărite, încă 70 lei. Acéstă taxă va servi la plata comisiunei de examinare a lucrărilor.

— Un mecanic, Iohan Turzo din Bucuresci, a născocit un aparat foarte practic pentru tescuitul strugurilor. Cu acest aparat se pot stórce în 12 césuri atîtea struguri, ca să dea de la 6—8000 decalitri de must. In curînd aparatele vor fi puse în vîndare de către inventator.

— La Ministerul Instrucțiunei s'a hotărît asupra rugăciunilor ce se vor đice în șcôlele primare. Dimineața la intrare, se va đice *Tatăl nostru*, iar la eșire un *cântec religios pedagogic*. După amiađi la intrare se va intonă tot un cântec religios pedagogic, iar la eșire se va đice «*Plinirea tuturor bunătăților tu ești Dómnne*».

— In Bulgaria a isbucnit o răscolă printre sătenii din județele Varna și Șumla. Atît de departe s'a dus vestea de bunătatea și înțelepciunca regelui nostru că sătenii, la venirea trupelor lor bulgare, strigaū în gura mare:

Să vie regele Carol al României să ne facă dreptate.

Răscolă e înăbușită de către armată prin glónțe și sabie.

— Răscolă Boxerilor din China s'a întins cu o iuțelă uitimítóre. Sute de creștini au fost măcelăriți, iar casele lor dărîmate. Clădirile ambasadórilor europeni sunt înconjurate. Se vede că acéstă răscolă nu are altă țintă de cît nimicirea străinilor aflători în marea împărăție. Boxerii sunt încurajați

și sprijiniți de statul chinez. Puterile europene s'aũ înțeles că să lucreze în unire spre a înăbuși răscála. Unele aũ și trimis trupe, care merg spre Peking, capitala Chinei și centrul acestei răscále. Se pôte considera resbelul ca început între puteri și China. Ca probă e că flotele puterilor, fiind bombardate din forturile portului Taku de către trupele chineze, aũ răspuns așa de grósnic cu tunurile că aũ silit pe Chinezii să lase forturile în mâinile Europeanilor. Un mare număr de ruși cu multe tunuri sunt în apropiere de Peking.

Se crede că din moment ce statul s'a unit cu boxerii, puterile vor trebui să subjuge China.

— În localitățile: Indiile engleze cu țările vecine pînă la Bagdat, Persia, Arabia, Egiptul, Canalul de Suez, Smirna și o parte din America de Sud bântue ciuma. În fața acestei primejdii pentru țara noastră s'aũ luat măsură ca călătorii, vasele și mărfurile cari ar veni din acele localități să stea în carantină 10 zile și să fie desinfectate. S'a oprit de asemenea aducerea în țară a vesmintelor și a altor lucruri, a conservelor și a pâinilor. În cazul când bóla s'ar ivi la Constantinopole, vapórele noastre nu vor mai face cursa dintre acel oraș și Constanța. Să ne ferescă Dumneđeũ de ciumă!

— Cu tóte biruințele Englezilor în Africa de Sud, răsboiul între ei și Boeri nu s'a sfirșit. Un mare număr de Boeri s'aũ retras la munți cu arme și provisií și sunt gata să începă noi lupte în contra dușmanilor țării. Munții Boerilor sunt nisce adevărate fortărețe și Englezilor le va fi fórte greu să ducă acolo multe trupe, spre a-ĩ supune. Va fi mai mult o vînătoare de ómení de cât un răsboiũ.

G. T.

INFORMAȚIUNI

Ni se comunică, că în Corabia s'a întemeiat o școlă de cântăreți. Revisorul ecleziastic eparhial a vizitat această școlă în ziua de 18 Maiũ a. c. și a rămas pe deplin mulțumit de progresul făcut de școlari.

Ne bucură această constatare a autorităților bisericesci.

Pentru anul școlar 1900—1901, nu se vor primi elevi de cât în clasa V-a a școlei de fii de militari din Iași, în limitile locurilor prevădute în budget și numai elevi interni.

Admiterea în această clasă se va face prin concurs, care se va ține în Iași, la școla de fii de militari, în ziua de 3 Iulie a. c., și în Bucuresci, la școla de oficeri, în ziua de 11 Iulie a. a., la orele 9 dimineața.

Spre a se putea prezenta la concurs, candidații trebuie să aibă etatea cel puțin de 14 și cel mult 17 ani impliniți, să aibă patru clase secundare, să fie de o constituție fizică sănătoasă.

Vasile Palade, învățator în comuna Greci, pl. Măcin, jud. Tulcea, a înțetat din viață. Răposatul, eră un distins învățator. Obținuse pentru frumoasa lui activitate «részplata muncii pentru învățămîntul primar» și medalia de bronz din partea juriului expoziției din Constanța pentru

creșterea model a gândacilor de mătase și obținerea mătasei de cea mai bună calitate. Eră în vîrstă numai de 32 de ani și intrase în învățămînt abia în anul 1890 luna Septembrie. Răposatul lasă în urmă o soție nemângăiată care e tot învățătoare.

Amintim că Palade eră unul din cei mai buni prieteni ai noștri, căci luptă din toate puterile pentru răspîndirea „Albinei” și pentru popularea învățăturilor coprinse în ea.

Să-i fie țărina ușoară!

BIBLIOGRAFIE

Din biblioteca populară a administrației Domeniului Corôrei a apărut: Cărticica aXV-a:

Indrumări date agenților Domeniului Corônei, de către Iôn Kalinderu, doctor în drept de la facultatea din Paris, membru al Academiei Române.

Acastă cărticică conține un mănunchi de folositoare cunoștinți, meșteșugit întocmit de neîntrecutul patriot d-l Iôn Kalinderu, care lucrează fără preget, pentru tot ce este mare, folositor și necesar orî-cărui Român. N'ar trebui să lipsescă din casa nimenui, lucrările acestui mare Român.

A pârut:

Două cuvîntări, rostite în ziua de 13 Aprilie 1900 la deschiderea conferințelor generale ale învățătorilor din Ilfov și institutorilor din Capitală, de C. Teodorescu, revisor școlar al capitalei.

Studii pedagogice: Individualitatea. Deprinderea, de dr. Toma Dicescu, profesor la școala normală Carol I din Câmpu-Lung.

Prețul numai 60 bani.

«*Biblioteca pentru toți*» înființată de fostul librar Carol Müller și ajunsă pînă la No. 178 a trecut în proprietatea *Librăriei Leon Alcalay-București*, care va continua cu publicarea ei, scoțînd pe fie-care lună un volum. Ași a apărut No. 179 *Arthur Stavri, Pe acelaș drum*, poezii. Prețul 30 bani. A se cere Librăriei Alcalay catalogul complet al acestei Bibliotecii.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI

M. Al. Măndricelu, Odobesci, Dâmbovița. -- Abon. d-v. achitat cu chitanța 17.620 iar *N. Dumitrescu* cu chitanța 17.621.

D-lui *C. Dimitriu*, Borca. — Idem chitanțele 16.533 și 17.744.

Păr. *S. Cherciu*, Păulesci, Putna. — Idem chitanța 19.943.

N. Crivelescu, Cerna, Tulcea. — Idem chitanța 17.249, trimis.

Pr. *N. Popescu*, Cochirlenca, Buzeu. — Idem chitanța 19.043.

Econ: *D. Popescu*, Galați. — Idem chitanța 17.782.

D-lui *Ion Buhoreanu*, Costesci. — D-l Teleor ne afirmă că n'a primit nici bani nici scrisore.

Abonaților ce ne cer rezultatul loteriei „Ajutorul”. — S'a amănat la 16 Noembre 1900.

POȘTA REDACȚIEI

D-lui *Alexandru Popescu*. — Trimite și urmarea la articolul intitulat *Săndulesci*.

MICA PUBLICITATE

Cu 5 bani cuvintul, iar pentru anunțurile cu un număr mai mare de cuvinte, de la 50 în sus, prețul pentru fie-care cuvint este numai de 4 bani.

Luminări de ceară curată de flori, se pot găsi la preotul Ión Apostoleanu, Vălenii-de-Munte, Prahova, La cerere se trimit toate deslușirile.

La biserica parohială «S-tul Ión», comuna urbană Vălenii-de-Munte, Prahova, un loc de cântăreț fiind vacant, se publică spre cunoștința celor interesați. A se adresa parohului Ión Apostoleanu.

GRĂDINA PREOTUL ILIE, Biserica Cotroceni, București. — Arbori fructiferi, Arbori pentru șosele, Arbori altoiți de ornament, Arbuști, Plante urcătoare, Brași, Pini austriaci, Thuia și altele. Stupi, Trandafiri, etc.

La Câmpu-Lung, asociație de profesori, pe timpul vacanței, cu începere de la 15 Iulie, prepară elevii ce vor să concureze pentru a intra în școala normală, seminar, gimnasil. etc. A se adresa: Profesor St. Aricescu, 11. Câmpulung.

Cu ocazia apropierei împărțirii premiilor, atragem deosebita luare aminte a numeroșilor noștri abonați și în particular a d-lor Prefecți, Primari, Revisori școlari și mai cu seamă a prietenilor noștri învățători, și îi rugăm în interesul răspândirii citirilor morale și folositoare, ea la alegerea cărților pentru premii să aibă în vedere revista noastră. În acest scop, administrația revistei a luat hotărârea, pentru a răspunde la cereri de ori cât de mici sume, să vîndă pentru premii și numere separate cu prețurile următoare:

15 bani exemplarul, pentru 1—10 numere.

10 bani exemplarul, de la 11 numere în sus.

O colecție pe 3 luni cuprindând 13 fascicule, fie-care putând servi ca o cărticică lei 1,25

O colecție pe 6 luni cuprindând 26 fascicule. „ 2,50

„ „ un an „ 52 „ „ 5,—

„ „ un an broșată într'un volum „ 5,50

„ „ un an legată „ 7,—

„ „ 6 luni „ „ 3,50

În aceste prețuri intră și transportul.

Revista „Albina“, prin varietatea materiilor și prin mulțimea ilustrațiilor ce fie-care fasciculă cuprinde, este fără îndoială cea mai alasă carte de citire, care poate fi pusă cu folos în mâinile tinerelor generații, și deci sperăm în tot concursul prietenilor și Onor. autorități.

O rugăciune prietenilor noștri.

Aprópe dîlnic primim cereri noi de abonamente. Cum însă o dată cu cererea nu ni se trimite și costul abonamentului, sîntem nevoiți a nu trimite revista.

Acéstă hotărâre am luat-o în urma unei triste experiențe. Pentru a nu da însă loc la nemulțumiri, rugăm pe prietenii noștri, cari în adevăr doresc a ne servi, să bine-voiască, când ne recomandă noi abonați, să-i îndemne a trimite și banii. Revista este destul de cunoscută; nu există deci nici un motiv de a nu trimite costul o dată cu cererea.

BANCA ROMÂNIEI

Capital social de 25.000.000 fr. împărțit în 50.000 acțiuni de 500 fr. din cari 150 fr. vârsați.

Comitetul central:

la Londra
Lachlan Mackintosh Rate,
Esquire „
G. I. Goschen „
„ „
Viscount Duncannon „
Hon. H. A. Larvrence „
M. Adolphe Vernes à Paris
M. Charles Mallet „

Director general la București,
M. Dimitrie de Frank.

Director: M. C. A. Stolz.
» ajutor: M. E. E. Goodwin

Censori: Ioan Kalinderu, Principele
Demetru Ioan Ghika și Arthur Green.

Sediul social

Piața sf. Gheorghe, București
Sucursala la Brăila, Agenția la Londra.

„NATIONALA”

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE, BUCUREȘTI

Capital în acțiuni întreg vârsat în
aur Lei 2.000.000

Fonduri de rezervă
compuse din primă
și daune > 3.955.688.76

Idem format din capi-
tal și alte rezerve . . . > 1.075.842.60

Total în aur Lei 7.052.531.36
Daune plătite Lei 33.000.000

Vice-președinte A. Bălcălanu.
Dir. general E. Grünwald.

„Nationala” asigură contra incen-
diului, a grindinei, contra riscului
pierderii valorilor. Asigurările pen-
tru viață sînt primite în toate combi-
națiunile obișnuite ca: *cas de mîrte*,
supraviețuire, *zestre și rentă*. Sediul
social în palatul Societății din str.
Dămnei No. 12. București. Repre-
sentanța generală în București str.
Smărdan No. 4. Agenții în toate ora-
șele din țară.

Cel mai mare și cel mai vast magazin din Țară și singurul care vinde efțin

LA TOATE SEZOANELE

București, Calea Victoriei 27, lângă Poliția Capitalei.

Ghete pentru bărbați

De vax cu elastic, 12,95, 11,95, 10,95
» » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95
» » cu șirete, 13,95, 12,95, 11,95

Ghete de lack pentru salon cu elas-
tic și șirete, 12,95, 11,95

de lack întregi, 14,95 13,95
» » facon Klappe, 15,95

» » pentru d-niiofiț, 14,95, 13,95
» » cu nasturi, 15,95, 14,95

» glace vax cu nasturi, 15,95, 14,95
» chevr. cu elastic, 15,95, 14,95, 13,95

» » nasturi, 16,95

Ghete color. simple, 13,95, 12,95

» » beseturi, 14,95, 13,95
» » șirete, 14,95, 13,95, 12,95

» » nasturi, 14,95, 13,95
» » piele rus. 15,95, 14,95

Pantofi pentru bărbați

De gems, 10,95, 9,95, 8,95
chevreaux american, 9,95

» » franțuzesc, 12,95
» color, 11,95, 10,95, 9,95, 8,95

» » piele rusescă, 12,95, 11,95

Ghete pentru dame

De gems, 9,95, 8,95, 7,95
» chevreaux, 13,95, 12,95, 11,95, 10,95

» » ext. fine, 15,95, 14,95, 13,95, 12,95
» » High-Liffe, 16,95

» color, 12,95, 11,95, 10,95
» » High-Liffe, 15,95, 14,95

» » extra-fine, 13,95, 12,95, 11,95

Pantofi pentru dame

Colori și negre, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95
5,95, 4,95.

Ghete pentru băceți, fete și copii
Pentru băceți, 9,95, 8,95, 7,95, 6,95

» fete 6,95, 5,95, 4,95
» copii 5,95, 4,95, 3,95, 2,95

Numai la toate sezoanele se pôte găsi în-
călțăminte bună și cu prețuri fabuloase de
efține.

Magazinul la toate Sezoanele lângă Poliția.
București, Calea Victoriei 27, București.

5%

Cupon de reducție pentru cititorii Albinei.

Cititorii revistei vor avé un scădemnt de
5% din prețurile însemnate, prezentând couponul.